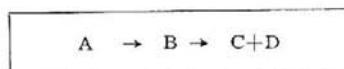

TIPURI DE STRUCTURI COMPOZITIONALE ÎN COLINDELE NORD-DOBROGENE

Gh. C. Mihalcea

0. Colindele nord-dobrogene, cu tematică laică, verifică aproape toate tipurile de structuri compoziționale clasice¹⁾ românești. „Balade și basme laolaltă, închipuirile de peripeții fantastice al căror erou este gazda”²⁾ și colindele nord-dobrogene păstrează în majoritatea lor o întindere epică sau descriptivă mai mare și mai bine conservată pînă în contemporaneitate chiar decît cele din zonele vecine, renomite din acest punct de vedere. Aria largă de tipuri (conform cercetărilor noastre pe teren peste 50, excludînd multitudinea de subtipuri) oferă, în zona discutată, în aceeași cantitate, o diversitate a tipurilor compoziționale. Avertizăm pe cititor că, pentru analiză, am folosit variantele în circulație actuală, rezervîndu-ne cercetarea diacronică comparativă pentru altă dată.

1. Tipul de structură compozițională tripartită — descris de prof. Mihai Pop³⁾ — este cel mai obișnuit și în colindele nord-dobrogene. Ca schemă, modelul compozițional s-ar reprezenta astfel :

în care A = punerea în temă, B = expunerea faptului (alegoria), C = urarea indirectă implicată și D = formula şablon de urare directă⁴⁾.

Privind dezvoltarea sau reductibilitatea la diferite nivele ale elementelor compoziționale, colindele dobrogene amplifică sau reduc structura tipică de mai sus dind naștere modelelor compoziționale complexe la diferite etaje (A, B și, mai rar, C) sau modelelor reduse (fără C, sau fără D).

1. Pentru studiul structurii compoziționale a colindelor vezi studiile : Prof. Mihai Pop, *Perspective în cercetarea poetică a folclorului* în vol. „*Studii de poetică și stilistică*”, București, Ed. pentru Literatură, 1966, p. 44–45, precum și Marin Buga, *Tipuri de structuri compoziționale în colindele românești*, art. în Revista de etnografie și folclor, tom. 14, nr. 1, Buc. 1969, pp. 27–57.
2. George Călinescu, *Aria literară în folclor*, în vol. „*Principii de estetică*”, Ed. pentru Lit. Buc. 1968, p. 316.
3. Prof. Mihai Pop, op. cit., pg. 44.
4. Marin Buga, op. cit., p. 39.

1.1. Tipul complet de structură compozitională

A → B → C+D

Îl vom întîlni în majoritatea colindelor cu teme vîțești, de flăcău, dar nu sunt excluse și tipurile din ciclul colindelor pentru fată sau mixte. Exemplificăm tipul cu un colind de fată :

Secvența A : Lerului doamne, / Sus din virful muntelui / ... La poalele morilor / Crinul crește / și-nfloreste, / La creanga de fir de crin / Este-un leagân de fir galben / Dar în leagân cine-mi săde? / Săde (L) cea frumoasă / și-tesea / și-nghindosea / Ntr-un guler și-o basma / Guler bun frățiu de soare, / Basmaua e-al (N)-al său.

Secvența B : Dar nici mult că nu cosea, / Ochii negri i-arunca / Pe mărne de ieziare! / Zări pe (N) tinerel / Cu șalvarii roșiori, / Cu păciuri gălbiori, / Cu murgu trăgind de sfori. / Nici prea mult că nu-l tragea / În dreptul (L) mi-ajungea, / De unde-i rupse / și grâise: / — Tînde, (L), brațele / De mă trece și pe mine / și pe mine / lingă tine /, Să vorbim, să domolim / Dragostele să-impărtim. / Iubările cu buze lerui / De-unde rupse și-i grâise: / — Nu pot, (N), să te trec, / Nici scâpa de gălbiori, / Gîtisor eu lei bătuți, / Degetele-s tot inele, / Săgețile-s tot inele, / El făcuse cum putuse: / Arcu-ntinse, / punte-l puse / și la dinsa tot trecuse. / El vorbeau / și domoleau / Dragostele impărteau.

Secvența C : Iubările cu buze lerui, / Mult le săde, doamne, bine! / Ca dou' flori intr-o grădină / Amindouă-ntr-o tulpină: / De sub seară / îmbobočește, / Dimineața înfloreste, / peste zi / se vestește. /

Secvența D : Dar și (L) cea frumoasă / Ea să-mi fie sănătoasă / Cu-ai ei frați / și cu surori / și cu noi cu toți⁵.

Secvența C implică și o cugetare filozofică, exprimată printr-o comparație de frumusețe antologică, ceea ce dă o notă specifică secvenței în discuție, similaritatea colindelor din repertoriul zonei, bineînțeles cele cunoscute.⁶

1.2. O variantă a tipului structural complet de la 1.1. redus la nivelul elementului D il prezintă colindul „De-alătura cestui sat” în care modelul se prezintă sub schema :

A → B → C

Secvența A : Lerului..., / De-alătura cestui sat / Frumos zbor s-a adunat / Tot de fete și neveste, / Tot de fete ocheșele / și neveste tinerele. / Mai la vale de la ei / Zboară-un cîrd de porumbei /

Secvența B : Ei în zbor s-ridică, / În ostroave s-au lăsat, / Apă-n gusă și-au luat, / Pictricele-n degețele / și din pietre au sunat / Pe (L) o-au deșteptat:

⁵ Gheorghe C. Mihalcea, *La fintina de sub deal. Folclor poetic nord-dobrogean*. Comitetul de cultură și artă. Casa creației populare. Tulcea, 1971, pp. 56-58.
⁶ Ibidem, p. 21, 23, 25, 27, 33, 43, 51, 53, 56, 61, 68, 84.

Secvența C : — „Scoală, scoală, dragă (L), / Că îți vine peșterorii / Si nu vine ca să stele, / Si vine ca să te ieșe / Să te duca peste munți, / Peste munți la alți părinți.”⁷

1.3. Alt model compozitional este redus și la nivelul elementului D, dar și la nivelul elementului C :

A → B

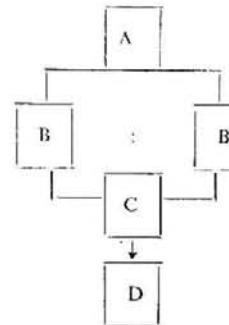
în care :

Secvența A : La poartă la Stefan vodă, / Toți boierii stau de vorbă. / Dar vorba de cine-mi este? / De (N) cel frumos. /

Secvența B : Dimineața se săilară, / Pe ochi negri se spălară, / Scoase cheile afară / Si pe dinsu s-aruncă / Si plecă la vinătoare / Să vineze căprioare, / Căprioare, roșioare, / Să dea la dușmani să moară.”⁸

Credem că lipsa elementului C și D verifică una din ipotezele : a) colindul este o adaptare a unei balade, sau b) colindul este incomplet.

2. Un alt tip de structură compozitională derivat însă din cel „tripartit” cu siruri paralele la nivelul secvenței B se întâlnește la varianta niculiteană a colindului de vinător, a „șoimului”. Modelul compozitional s-ar putea reprezenta în acest mod :

Iată, în continuare, și exemplul :

- 1. La cimpul curat,
- 2. Lerului ler,
- 3. La mărul rotat,
- 4. Șoimul sus în vînt,
- 5. Murgul pe pămînt,
- 6. Jurămînt au pus
- 7. Care cum o-ntrece
- 8. La poartă-or ajunge

A

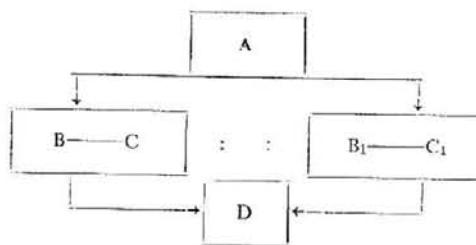
⁷ Ibidem, p. 67.
⁸ Ibidem, p. 46.

- B
9. Vîntul a bătut,
  10. Pe soim l-a oprit,
  11. Murgu l-a ntrecut,
  12. La poartă-a ajuns,
  13. Din picior bătu,
  14. Din gură grăi :
  15. — ieși, stăpine, ieși,
  16. ieși, deschide-mi poarta,
  17. C-am întrecut !
  18. Stăpin auzi,
  19. La poartă-a ieșit,
  20. Poarta l-a deschis,
  21. De fru l-a luat,
  22. În grajd l-a băgat,
  23. Torba-i spinzură,
  24. Mult că nu mîncă,

- B₁
25. La poartă-apără
  26. Soimul obosit,
  27. Din cioc ciripește
  28. Din gură grăiesește
  29. Cu glasul soimeste :
  30. — ieși, stăpine, (N),
  31. ieși de mă slușește,
  32. Ochiul de mi-l scoate,
  33. Aripa mi-o fringe —
  34. Aripa din dreapta
  35. și-aripa din stînga !

- C
36. Murgul auzi,
  37. Din picior bătu,
  38. Din gură grăi :
  39. — „Stăpine, (N),
  40. Nu slușă soimelul
  41. Că nu-i vinovat
  - ...
  52. Dar și (N) și voinicu
  53. Fie sănătos !
  54. La anul și la mulți ani !¹⁰⁾
- D

3. Tipul de structură compozițională care urmează prezintă o ușoară dezvoltare la nivelul elementului B, față de cel descris anterior. Schema

concretizează modelul compozițional respectiv. Un exemplu construit după acest model :

- B
9. Vine mama lu (Lenuța) :
  10. — ieși, (L), nu mai sta,
  11. Murgu-n curte și-a intrat,
  12. Florile ti-le-a călcat !

- A :
1. Pe sub deal pe cela ses,
  2. Peste-o vîrstă de juncani,
  3. Printre-o vîrstă de juncani
  4. Paște murgu' lui (N).
  5. Paște, paște și-mi tresare,
  6. Sare-n sus,
  7. sare-n pămînt,
  8. Sare-n curtea lu' (L)
  16. Vine mama lu' (N)
  17. Cu papucii plescaind
  18. și cu fusta filfîind :
  - B₁ 19. — Scoală, (N), nu mai sta,

9. Ibidem, pg. 30-37.

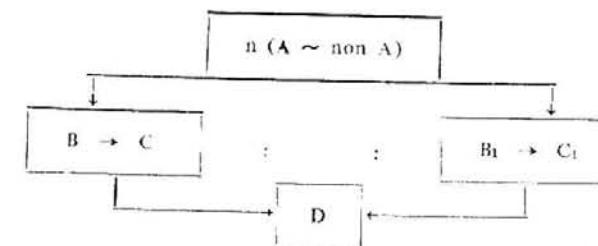
- C
13. Lasă, mamă, să le strice,
  14. Cite flori n-am răsădit,
  15. Ca (N) nu am găsit !

20. Frățiorii ti-au venit,
21. În grajd de piatră-au intrat,
22. Pe murgu și l-au luat !

- C₁
23. — Lasă, mamă, să mi-l ieje ;
  24. Citi ca murgu n-am pierdut,
  25. Dar ca (L) n-am găsit !

- D
26. Dar și (N), frate-al nostru
  27. Să rămână sănătos !¹¹⁾

4. Un alt model structural compozițional, asemănător celui precedent cu dezvoltare lui A printr-un sir de metafore înfirmate („paraleisme negative”¹¹⁾) de tipul lui n (A ~ non A), insinuare care provine din enumerarea metaforică a elementelor de apoteoză ale voinicului colindat : anturaj, cal bun, „șea” etc., poate fi reprezentat astfel :

Exemplificăm :

- Secvența 1 : A   non A

- Secvența 2 : A₁   non A₁

1. Ce zboară pe lingă cer ?
2. Lerul...
3. Zboar-un cîrd de porumbei,
4. Dar nu-i cîrd de porumbei,
5. Ci e stol de voinicei ;
6. Mai multe de Stambul
7. Mi-este-un vinețel soimel,
8. Dar nu-i vinețel soimel,
9. Ce e (Nicu) tinerel,
10. C-un cal bun și mititel,
11. Cu sea bună, sea turcească,
12. Cu chingi late prin fir trase,

- B
13. Cal bun strînsse
  14. și mi-l frinse,
  15. Cal bun sare
  16. și-mi tresare,
  17. Si-mi răsare-n pomii uscați,
  18. Pomi uscați, frunza le da
- C
19. Unde caii și-i umbrea,
  20. Tot lui (N) mulțumea
- B₁
21. Cal bun strînsse
  22. și mi-l frinse,
  23. Cal bun sare
  24. și-mi răsare,
- C₁
25. Cal bun sare-n piatră scacă
  26. Riuri de apă se revârsă,
  27. Care pe-acolo trcea
  28. Tot lui (N) îl mulțumea,
  29. Tot lui și părinți de-ai lui

10. Ibidem, pp. 65-66.

11. Roman Jakobson, Lingvistică și poetică, în vol. „Probleme de stilistică”, Ed. Științifică, Buc. 1964, pg. 112.

- D 30. Dar și (N) cel frumos
 31. El să-mi fie sănătos
 32. Cu frajii cu părinți cu toți !¹²⁾

5. Un tip compozitional de structură în care metaforele infirmate se dezvoltă în cadrul segmentului B, avem în „colindul ciuteilor”. Modelul structural respectiv este reprezentat de schema :

$$A \rightarrow B \rightarrow n (B_{1 \rightarrow n} \sim \text{non } B_{1 \rightarrow n}) \rightarrow B_{n+1} \rightarrow C + D$$

Redăm exemplul desfășurat conform schemei de mai sus :

A „La muntei ninje, plouă, / La ses cade rouă, / Roua de pe ses / Rouă mi s-ar face / De-un lac iezel. / La lac cin' s-adapă / O droaie de ciute, / De ciute mioare / Pe bot gâlbioare. / Toate mi s-adapă. / Toate mi se paste. / Numai una-mi șade, / Șade, străjuiește, / Straja din trei schepti. / Joii de dimineață, / Pe neguri, pe ceată / Tinărul (N) / Calu-și potcoveste, / Arma-și pregătește, / Biciu-și impletește, / Ogari înțelește... / La vinat să plece, / Dar ce să vineze? / Cei mari munti căruții... / Pe aici trecuță... / In vale se lăsară, / Peste ciute dară

- Secvența 1 : B₁ In goană le luară, / Din zori le goniră / Pin la munte de lină, / Pin' la pod de păr, / non B₁ De păr nu a fost, / Dar de ce să-mi fie? / De lină de ciute, / De ciute cornute.
- Secvența 2 : B₂ In goană le luară / Și jar le goniră / Pin' la pod de pietre, non B₂ De pietre n-a fost, / Dar de ce era? / De piele de ciute, / De ciute cornute, / De ciute mioare / Pe bot gâlbioare.
- Secvența 4 : / . . . . . / B₃ Numai una-mi scapă / Moartă leșinată, / Sub stincă de piatră, / De pușcă-impușcată / De bici urzicată / . . . . . C Ce mai rămîneară / Ciobani le luară / Și-o să le păstreze / Rar la zile mari / . . . . . D Dar și (N) și voinieu / El să-mi fie sănătos...¹³⁾

6. Un tip compozitional asemănător celui descris mai sus, mai simplu însă, il prezintă „colindul strangăriței”. Schema modelului a fost relevată și în alte variante ale tipului din diferențele zone ale țării¹⁴⁾ :

$$A \rightarrow B \sim \text{non } B \rightarrow C + D$$

Iată exemplul cules din zona nord-dobrogeană :

- A „La poalele muntelui / Oi lerui ler, / Este strunga oilor, / Oilor, minzărilor. / Dar la usă cine-mi șade? / Tot (L), fată mare, / Cu părul dat pe spinare.

12. Gh. C. Mihalcea, op. cit., pp. 49–50.
 13. Ibidem, pp. 38–40.
 14. Marin Buga, op. cit., p. 33.

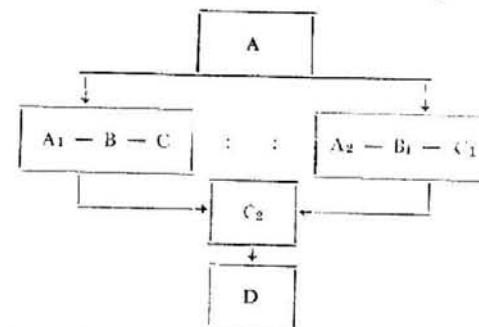
B (L) strangărița / Peste vale se uita / Din guriță-asa grăia : / — Mulgeți, frajilor, oile / Că v-apucă ploile, / Că vin vreo doi nori de ploaie! /

non B — Nu sunt noruleți de ploaie, / Ci sunt doi flăcăi călare,

C Vin la (L) ca s-o ceară, / Că-i frumoasă și iubită, / De toată lumea rîvnită, / Că-i frumoasă și bogată, / De toată lumea cătată.

D Dar și (L) cea frumoasă, / Ea să-mi fie sănătoasă / ...¹⁵⁾

7. De asemenea un tip structural studiat, dar care în exemplul nostru prezintă modificare prin prelungirea segmentului C, poate fi întîlnit între colindele de căsătorii (tipul „soților fericiti”) a cărui schemă se prezintă astfel :

Vom reda și exemplul :

- A 1. ... Icea-n'cestor curții/
 2. Și cestor domnil,
 3. Născu
 4. si-mi crescă
 5. De-un măr merișor,
 6. Sus pe la virfusor
 7. Prin dalba-i de flori ;
 8. Jos la rădăcină,
 9. La dalba-i tulpină,
 10. Frumoas' hore trage.
 11. Hore cine-mi trage ?
 12. Icea cest domn bun,
 13. Bun jupin (N),
 14. Trage și sucșește,
 15. Papuci plescănește,
 16. Salvari filifișește,
 17. Toiag răsuțește
 18. În palme sprijinește,
 19. Sus de-l azvărilește
 20. Și se fericește :
 . . . . .
 C 21. — Ferice de mine
 22. Și de-si mei părinți,
 23. De cind m-am născut
 24. Parte de-am avut
 25. De-o doamnă frumoasă,
 26. De cind m-am luat
 27. Bine m-a purtat :
 28. Și-unde mă mai poartă
 29. C-un colac de zale
 30. Lăsătel pe sale ;
 . . . . .
 A2 34. Sus pe la virfusor
 35. Prin dalba-i de flori
 36. Mi-este-un legănel

15. Gh. C. Mihalcea, op. cit., pp. 47–48.

- B₁
37. În leagân cine-mi şade ?
 38. De-o doamnă frumoasă
 39. Cu furca-i de briu
 40. Trase cîte-un fir,
 41. Rupse cîte-un măr,
 42. Firu-şî răsuceşte,
 43. Mâru-şî d-azvirleşte,
 44. În palme sprijineste
 45. Şi se fericeste :
- C₁
46. Fericie de mine,
 47. Şi de-ai mei părinţi,
 48. Care m-au născut,
 49. Parte de-am avut
 50. De-un domn tinerel,
 51. De cînd m-a luat
 52. Bine m-a purtat :
 53. De-unde mă mai poartă
 54. Cu rochii zdrenţuite,
 55. 'N poale-s slejuite.
- C₂
56. Sus pe la virfşori,
 57. Prin dalba-i de flori,
 58. Jos la rădăcină
 59. La dalba-i tulpină,
 60. Mi-este-un legănel.
 61. În leagân cine-mi şade ?
 62. Iicea cesti domni buni.
 63. Fie sănătoşi,
 64. Cu casă, cu masă
 65. Şi cu noi cu toţi !¹⁶)
- D
8. O structură bogată prezintă colindul de Ilăcau „liberat de armată” — variantă a „şoimului” — din Măcin. Tipul de structură compozițională respectiv prezintă reduplicări la nivelul segmentelor (treptelor) A și B, cu reveniri la firul epic al nivelelor respective dilatate.
- Modelul compozițional ar putea fi reprezentat astfel :
-
- ```

graph TD
    A[A] --> A1[A1]
    A --> A2[A2]
    A1 --> B[B]
    A2 --> B
    B --> B1[B1]
    B --> B2[B2]
    B1 --> C[C]
    B2 --> C
    B3[B3] --> C
    B4[B4] --> C
    B5[B5] --> C
    C --> D[D]

```

<sup>16</sup> Ibidem, pp. 79–81.

Exemplul citat corespunde modelului structural de mai sus după cum urmează :

- A
1. Lerului,  
 2. (Gheorghe) şi voinicu  
 3. Bun cal ce-şî hrăneşte —  
 4. Mai bun cal ca şî-un ogar  
 5. Şî-un vinăt şoimel.  
 6. Cal cu ce-şî hrăneşte ?  
 7. Tot cu orz pisat,  
 8. Vîntu-i vîntură ;  
 9. Apă ce-l adapă ?  
 10. Apă din năstrapă.  
 11. Şoim cu ce hrăneşte ?  
 12. Cu ciovîş de miel,  
 13. De-un miel sugurel  
 14. De la ciobănel.
- A<sub>1</sub>
15. (Gheorghe) cel voinic,  
 16. Joi de dimineaţă,  
 17. Pe nori şî pe ceaţă  
 18. La grajd imi mergea<sup>17</sup>,  
 19. Grajd de piatră desculia,  
 20. La Murgu-mi mergea,  
 21. Pe spate-l bătea :  
 22. — „Rozi, rozi, Murgule, rozi,  
 23. Rozi de mi te-ngraşă !”  
 24. Murgul ce grăia :  
 25. — „Stăpine, stăpine,  
 26. De-unde sâ mă-ngraş,  
 27. Şoim sâ-lăudat,  
 28. Pe mine m-o-natrece,  
 29. Tu sâ mă slujeşti,  
 30. Sâ mă oropşeşti,  
 31. Vinele sâ-mi tai  
 32. La căini sâ le dai !
- A<sub>2</sub>
34. (Gheorghe) cel voinic  
 35. La şoim imi mergea  
 36. Pe spate-l bătea  
 37. Din gură grăia :  
 38. „Rozi, şoimule, rozi,  
 39. Rozi, de mi te-ngraşă !  
 40. Şoimul ce spunea :  
 41. — „Stăpine, stăpine,  
 42. Dar cum sâ mă-ngraş,  
 43. Murg s-a lăudat,  
 44. Pe mine m-o-natrece  
 45. Tu sâ mă slujeşti,  
 46. Sâ mă oropşeşti,  
 47. Din aripa dreaptă ...
- A<sub>3</sub>
51. Murgu ce-mi grăieşte :  
 52. — Stăpine, stăpine,  
 53. Tu sâ te increzi,  
 54. Şi ca sâ ne vezi  
 55. Pe noi amindoi,  
 56. Joi de dimineaţă,  
 57. Pe nori şî pe ceaţă,  
 58. Sâ ne scoţi afară,  
 59. Afară din sat,  
 60. La cîmpu curat,  
 61. La măru rotat,  
 62. Bun îi de-alergat.
- B
63. (Gheorghe) cel voinic  
 64. Joi de dimineaţă ...  
 66. La grajd că-mi mergea...  
 68. Afară-i scotea...  
 72. Bine-i aşăza :  
 73. Unul ca pe altul.  
 75. (Gheorghe) cel voinic  
 76. Acasă mergea,  
 77. Bea şi ospăta,  
 78. De ei nu gîndeia ...

B<sub>1</sub>

80. Murgu-ngenunchea  
 81. Și mi se rugă :  
 82. — Doamne milostive,  
 83. Ce-am cerut mi-ai dat,  
 84. Dă-mi, doamne, și-acum  
 85. De-o ploaie cu vînt,  
 86. Ceață pe pămînt !  
 87. L-acest rugămint  
 88. Dumnezeu i-a dat.

B<sub>2</sub>

89. Șoim ingenunchea  
 90. Și mi se rugă :  
 91. — Doamne milostive,...  
 93. Ce-am cerut mi-ai dat  
 94. Dă-mi, doamne, și-acuma,  
 95. De-o ploaie cu gheță !  
 97. Murg să poticnească !  
 98. Șoim să izbindească  
 99. L-acest rugămint,  
 100. Dumnezeu nu-i dără.

B<sub>3</sub>

101. Gheorghe cel voinic.  
 102. Bea și-mi ospăta,  
 103. De ei nu gîndeia,  
 104. De ei amindoi.

B<sub>4</sub>

105. Iaca mung sosește,  
 106. N poartă sprijineste,  
 107. Din gură grăiese :  
 108. — Stăpine, stăpine,  
 109. Ieș de mă preumblă  
 110. Fin' m-oi răsuflă.  
 111. (Gheorghe) cel voinic  
 112. Afară-mi ișă,  
 113. Cu cusma -ntr-o parte,  
 114. Cu ocupa-n stînga,  
 115. Cu pălos în dreapta,  
 116. La cîmp să-l preumeble,  
 117. Fin' s-o răsuflă...  
 118. În grajd mi-l bâga,  
 119. Fin îl revârșă,  
 120. Fin și floricele,  
 121. Mai mult viorele.

B<sub>5</sub>

122. (Gh.) cel voinic  
 123. În casă-mi mergeau  
 124. Ben și-mi ospăta  
 125. De șoim nu gîndeau  
 126. Iaca șoim sosește,  
 127. N zid sprijineste,  
 128. Tipă șoim soimește  
 129. De-un glas muieresc  
 130. — Stăpine, stăpine,  
 131. Ieș de mă slujește,  
 132. De mă oropsește,  
 133. Din aripa dreaptă :  
 134. Din ciovirci de miel  
 . . . . .  
 137. (Gh.) cel voinic,  
 138. Afară-mi ișă...  
 142. La șoim să-l slujească  
 143. Să mi-l oropsească ...

C

148. Murgu ce-mi grăia :  
 149. — „Stăpine, stăpine,  
 150. Nu slufi șoimelui,  
 151. Bine și-o ședea,  
 152. Cu eal bun sub tine,  
 153. Cu șoimul pe mină,  
 154. Rar la zile mari  
 155. . . . .

D

156. Iaea cest domn bun.  
 157. (Gheorghe) cel voinic  
 158. Fie sănătos...<sup>17)</sup>

9. Din analiza celor zece tipuri de compozitie structurală a colindelor nord-dobrogene în circulație contemporană se impun cîteva concluzii sumare:  
 a) zona cercetată oferă tipuri de compozitie cu arie națională, dar și tipuri complexe, specifice ;  
 b) modelele complexe compozitionale aparțin, mai ales, colindelor cu întindere epică mai dezvoltată frecvente zonei în discuție ;

<sup>17)</sup> Culeasă de la inf. Bancu Nicolae, din Măcin, la 7 oct. 1970.

c) sirul metaforelor infirmate se găsesc atât în nivelul secvenței B, cit și la nivelul secvenței A :

d) bogăția metaforelor infirmate, ca și a celorlate procedee stilistice, înținute la nivelele A și B dovedește o simbolică bogată cuprinsă în colindele respective, ceea ce denotă o subtilă și strînsă coexistență, din vremuri genetice de creație, între colindă-legendă-cinteacă bătrînesc în aria folclorului nord-dobrogcean.

#### DES TYPES DE STRUCTURES COMPOSITIONNELLES DANS LES COLINDAS (CHANSONS DE NOËL) NORD-DOBROUDJAINES

(Résumé)

L'étude se propose de mettre en évidence de structures compositionnelles des colindas (quêts) nord-dobroudjaines par rapport aux études similaires d'autres zones nationales.

Pour illustrer par des exemples, l'auteur a trouvé nécessaire d'utiliser des variantes locales contemporaines.

L'analyse structurale des textes choisis de répertoire contemporain nord-dobroudjain prouve :

a) la zone cherchée présente des types de composition „tripartite”, propre des colindas de tout le pays, mais et des types structuraux complexes propre à zone,

b) la série de métaphores infirmées se trouve tant pour le niveau de la séquence B que pour le niveau A :

c) la fréquence des métaphores infirmées aux niveaux A et B prouve une riche symbolique dans le contenu des colindas cherchées, ce qui indique une subtile et très ancienne coexistence entre „colinda” — légende-ballade (vieille chanson populaire) dans la zone du nord-dobroudjain.